

Gazet'a ese de dóe ori, adeca: Mer-
curea si Sambata, Fóie'a odata pesep-
temana, adeca: Mercurea. Pretiu loru
este pe 1 ann 10 f.; pe diumetate a.
5 f. m. c. inlaintu Monarchiei.

GAZETA

Pentru tieri straine 7 f. pe 1 sem., si
pe anulu intregu 14 f. Se prenumera
la tote peste c. r., cum si la toti cu-
noscuti nostri DD. corespondinti. Pen-
tru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c.

FRANSSILVANIE.

Partea oficiósa.

Maiestatea Sa c. r. apostolica, cu resolutiune preanalta din 4. ale
c. l. tit. Abate, canon. la capit. catedralu in Alba-Julia si parocu cetatei
Clusiu, Stef. Kedves, dreptu recunoscere a activitatei sale pline de
meritele mai multoru ani pentru statu si beserica, a binevoitu a i da
crucea de cavaleru a ordinului inaltimei sale Franz Josef.

Maiestatea Sa c. r. apostolica cu diploma inalta a binevoitu a in-
naltia pe c. r. consiliaru in. si camerariu, cavale-u ordin. imperatescu
austriacu Leopoldinu, Nicolau bar. Bánffy de Losontz, la rangu
de grafu alu imperiului austriacu.

Maiestatea Sa c. r. apostolica cu resolutiune din 15. Martiu a. c.
catedr'a de invetiatoriu pentru veterinaria la institutul chirurgicalu din
Clusiu a binevoitu a o da lui Ferdinandu Zahn, fostu corepetitoru
la institutul veterinariu din Viena.

Ministeriulu de comerciulu a denumitu pe inginerulu super. dela
directiunea edila serbo-banatica, Vincenz Trechich, de inspectoru
edilu pentru Ardealu, si pe cons. de ratiuni si presedinte despartie-
mentului tehnicu de ratiuni alu directiunei edile ardelene, Daniel
Czekelius de ingineru super. la of. edilu in Temisióra, si pe in-
ginerulu de prima clasa Michael Jesefu Hahn de consiliaru de ra-
tiuni si presedinte alu despartimentului de ratiuni in Sibiu.

Partea Neoficiósa.

TRANSSILVANIA.

Hatiegu, in 24. Martiu 1856.

Prin colecta de cate 20 cr. m. c. dela cate unu numeru de casa
adunata odata pe 3 ani, si prin alte oblate gratuite sau infintiatu aici o
suma de bani, prin carea acum in alu 3-lea annu se sustine unu cursu
preparandiale de dascali in Tiér'a Hatiegului, si lenga acela un'a scóla
pregatitoare provediuta cu doi invetiatori harnici; — catu va fructifica
acestu institutu pentru destinatiunea sa, ca tinerii pregatiti se se im-
partiesca pe la comunitati, de a fi dascali multimei celoralalti prun-
citi — fiintie nevinovate, pana aci deprinse se pazésca numai dobi-
tócete, — se va manifesta dela tómn'a viitoare inainte, dupa ce comu-
nele se voru hotari tare a si asiedia unu fondu scolasticu, prin ca-
rele se asigurédie pe viitoriu macaru o parte a platii dascaliloru. Inse
noi incredintiati in ajutoriulu organeloru publice, si in indemnarea comu-
neloru un'a dela alta, credemu, ca si pentru asigurarea dupa impre-
giurari a platii fiitoriloru dascali ne vomu afla obligati cu multiamita
c. r. deregatorii, ca si la infintiarea preparandiei acestia, careia i do-
rimu din inima indelunga viatia si sprijinire din partea comune-
loru. —

Pana atunci noi se intramu in scóla acésta preparandiale, si se
cercamu, óre ce specimine de progresu au desfasiuratu tinerii in a-
cestu institutu sub decursulu semestrului I-lea anului curg. scolasticu.
In scóla proprie preparandiale in anulu alu 3-lea sunt 36, si in cea
pregatitoare 38 tineri, sau in suma 74 insi; mai toti prunci de pariuti
teraci de pe sate dela boi si vaci, oli si capre, rimatori si vitieii a-

dunati, si aici prin parintii loru din septemana in septemana cu cate
unu malaiu cernutu cu ciurulu si coptu sub tiestu nutriti, si intr'o ca-
sa cum a datu Dumnedieu — ne putenduse avé alta — gramaditi, si
totusi din indurarea lui Ddieu, cu faci'a vesela, sanatosi, si pe intre-
cute silitori la invetiatura.

Acestia in 6. Martie acum trecutu au depusu tentamenu publicu
inaintea M. D. c. r. pretoru locale, in fiinti'a de facia a mai multoru
o. Domni, si anume tinerii preparandiali diminétia dela 8 pene la 12
óre, din Catechismu despre 7 taine si istoria biblica a test. nou, din
pedagogie, din istori'a si geografi'a imperiului austriacu, din istori'a na-
turala, si aritmetica, din gramatic'a limbéi romane si germane ca tra-
duceri reciproce, si renduiala besericea cu cantarile si podobiile ce-
loru 8 versuri.

Eara dupa aniédi dela 2 pene la 6 óre tinerii din scóla pregati-
tore impartiti in 3 clase, din Catechismu, istoria biblica a vech. test.,
istoria naturala, geografi'a matematica, gramatica si ortografi'a limbéi
romane, aritmetica, si cetirea german. si unguresce, si cantari bese-
ricesci.

La acestu esamenu, carii au fostu de facia, sau Convinsu preste
asceptare, cumca acesti tineri si au incordatu tóte puterile putincióse
de a spori intru invetiaturile propuse loru cu progresu de mirare
vrednicu; multu au condusu la splendórea acestui tentamenu si re-
signatiunea M. D. c. r. pretoru, carele dela inceputu pene
in finitu sub decursulu a 8 óre in numita di necurmatu nu numai au
presiediutu, ci cu gratiose cuvinte au animatu pe tineri, au condusu
cursulu esamenului, si mai pre urma cu parintiesca caldura rostindu
a sa publica multiamire iau dimisu; pentru care marnimósa oste-
néla tinerimea din inima curata ii aduce publica multiamita! —

Asemenea sau depusu tentamenu publicu si la scóla germana
triviala de aici in 18. Martie; in acésta scóla elementaria se afla a-
dunati 80 prunci feti si féte, din carii suntu 7 rom. c., 22 gr. c., 50
neuniti si 1 reformatu, si din acestia 27 prunci de pe sate, cealalti
53 orasieni de aici, impartiti in 41 feti si 12 féte; si acestia dupa
statulu propuneriloru, si capacitatea loru au depusu unu esamenu
fórté bunu, si mai cu séma in aritmetica si in scrisóre au facutu spo-
riu prea multiamitoriu.

Au mai frecuentatu si la scóla rom. cat. de aici vre o 16 insi,
si se afla adunati si la scóla neunita locala ca 30 insi, si asia in
Hatiegu preste 200 prunci multu pucinu sau deprinsu in iérna acésta
intru invetiaturi.

Acesta este rezultatulu marei indurari a sacratissimei c. r. si a-
postolicea Sale Maiestati prea bunului si prea veneratului nostru mo-
narchu, si a Inaltiatei Sale prea gratiose ocarmui de tiéra, carii nu
numai voiescu luminarea, si fericirea supusiloru sei, ci ne prochiamo,
ne indémna, ha „moraliter“ ne si silescu, ca se ne faurimu fericirea
nóstra.

Mai suntu anca 4000 de prunci numai in Vicariatulu acesta, si
mai pre atatia giuru in pregiuru de alte confesiuni carii — ascepta
in scurtu crescerea sa in scóle.

Redicati dara invetiatoriloru ochii vostri si priviti ca au venitu
tempulu primaverii, si diu'a renascerei nóstre; — se punemu cu to-
tii man'a pe plugu, si se lucramu inimile spre desceptare ne mai ui-
tandune indereptu, daca voimu ca nepotii si straupotii se ne binecu-
vinte tierina. —
